

Sygn. akt III AUa 1458/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Ansion SSA Maria Małek - Bujak
Protokolant	Sebastian Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania D. G. (D. G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do renty rodzinnej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. akt IX U 120/12

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 1458/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5.6.2012r. w sprawie IX U 120/12 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddz. w R. z dnia 7.12.2011r.

i przyznał ubezpieczonej D. G. prawo do renty rodzinnej na okres od 1.11.2011r. do 16.2.2012r. i zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd I instancji podał, że zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do dalszej renty rodzinnej po ojcu za okres od 1 listopada 2011r. powołując się na przepis art. 68 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, gdyż 25 lat ukończyła w dniu (...), a zakończenie ostatniego roku studiów nastąpiło 30.09.2011r.

Ubezpieczona w odwołaniu domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania jej prawa do renty na dalszy okres od daty wniosku - 1.11.2011r. do 16.02.2012r. to jest do daty skreślenia jej z listy studentów.

Sąd I instancji ustalił, że ubezpieczona, ur. (...), pobierała rentę rodzinną po ojcu od dnia 29.08.2008r. Organ rentowy ustalił ubezpieczonej uprawnienia do renty rodzinnej decyzją z dnia 22.09.2010r. do daty 30.09.2011r., gdyż z informacji Uniwersytetu (...) Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii wynikało planowe zakończenie studiów - 30.06.2011r.

W dniu 30.11.2011r. do organu rentowego wpłynął wniosek odwołującej o dalszą wypłatę renty rodzinnej, z zaświadczeniem, że jest słuchaczką dwusemestralnych studiów podyplomowych Uniwersytetu Ekonomicznego w K. o kierunku Działanie banków uniwersalnych w roku akademickim 2011/2012.

Organ rentowy zaskarżoną decyzją odmówił ubezpieczonej dalszego prawa do renty rodzinnej stwierdzając, że świadczenie to było wypłacane zgodnie z art. 68 ustawy o FUS do ukończenia 25 roku życia, do ukończenia nauki na ostatnim roku studiów wyższych, to jest do 30.09.2011r. Od 1 października 2009r. ubezpieczona była studentką Uniwersytetu (...) Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii. Były to studia uzupełniające magisterskie trwające 4 semestry. Programowo, termin ukończenia studiów był przewidziany na dzień 26.09.2011r.

Wszystkie przedmioty objęte planem studiów zaliczyła ubezpieczona do 27 czerwca 2011r. Zaliczenie pracowni magisterskiej i seminarium magisterskiego również uzyskała do końca czerwca 2011r., zaś uczelnia wyraziła zgodę na przedłużenie terminu do złożenia pracy magisterskiej do 31.10.2011r.

Sąd I instancji stwierdził, że po dacie wyżej wyznaczonej ubezpieczona kontaktowała się ze swoim promotorem w kwestiach związanych z problemami pracy magisterskiej i systematycznie 2 - 3 razy w tygodniu dojeżdżała do K. na spotkania z promotorem.

Pracy magisterskiej do chwili obecnej nie ukończyła. W dniu 16.02.2012r. ubezpieczona została skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia pracy magisterskiej.

Oceniając stan faktyczny, Sąd I instancji doszedł do przekonania, że ubezpieczona w rozumieniu przepisu art. 68 ust. 2 ustawy o FUS kontynuowała naukę w szkole na ostatnim roku studiów, tracąc status studenta dopiero z datą skreślenia z listy.

Sąd powołał się na wyrok SA w Katowicach w sprawie III AUa 1906/06, w którym wyrażono stanowisko, że datą ukończenia nauki w szkole w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy o FUS jest wyznaczony przez uczelnię dzień obrony pracy magisterskiej, a także stanowisko tego Sądu

w sprawie III AUa 1524/07, że renta rodzinna przysługuje od dnia podjęcia nauki do dnia jej ukończenia w planowanym terminie, bądź utraty statusu studenta wskutek skreślenia z listy studentów przez właściwy organ określony w statucie szkoły. Sąd I instancji stwierdził,

że ubezpieczona przygotowywała pracę magisterską do lutego 2012r. i do daty skreślenia należy wypłacać jej świadczenie rodzinne.

Apelację złożył organ rentowy zarzucając wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego art. 68 ust. 2 ustawy o FUS poprzez błędne przyjęcie, że ubezpieczona spełnia przesłanki do prawa do renty rodzinnej za okres od 1.11.2011r. do 16.02.2012r. i wniosł

o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania albo o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że 25 rok życia ukończyła ubezpieczona w sierpniu 2011r., a władze uczelni wyraziły zgodę na przedłużenie terminu do złożenia pracy magisterskiej do dnia 31.10.2011r.

Organ rentowy uważa, że naukę ukończyła ubezpieczona zdając wszystkie wymagane egzaminy w czerwcu 2011r., zaś ostatni rok studiów kończył się programowo z dniem 26.09.2011r. i nie ma podstaw do przedłużania prawa do renty rodzinnej poza miesiąc wrzesień 2011r.

Pełnomocnik ubezpieczonej wniosła o oddalenie apelacji argumentując, że do lutego 2012r. ubezpieczona posiadała status studentki, o czym świadczy nawet posiadanie ważnej legitymacji studenckiej do tej daty, a zatem kontynuowała naukę w szkole wyższej spełniając warunek otrzymywania renty rodzinnej.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu sprawy zważył, co następuje: Apelacja organu rentowego podlega uwzględnieniu.

Roszczenie ubezpieczonej o prawo do renty rodzinnej po ojcu po dniu 30.09.2011r. wywodzi się z przepisu art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2009/153/1227 ze zm.), który stanowi, że: „Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów”.

Przepis powyższy jest wyjątkiem od zasady, że pomoc materialna w postaci renty rodzinnej niejako w zastępstwie zmarłego rodzica przysługuje dziecku do ukończenia 16 lat, a jeśli przekroczyły ten wiek, do ukończenia nauki w szkole, nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia. Jest to uzasadnione celem renty rodzinnej, która ma być świadczeniem pomocnym

w usamodzielnieniu się materialnym dziecka, promując zdobywanie wykształcenia w szkole wyższej. Górna granica wieku przewidziana tym przepisem ustalona jest w zgodzie

z przeciętnym wiekiem osoby studiującej na jednym kierunku studiów wyższych i kończącej te studia w terminie przewidzianym ich programem. Student, który z jakichkolwiek powodów opóźnia tok nauki i kończy 25 rok życia na innym niż ostatni rok studiów - nie ma prawa do przedłużenia pomocy materialnej w postaci renty rodzinnej. Tak więc, wyjątek wprowadzony w ust. 2 powołanego przepisu musi być stosowany ściśle i według wykładni gramatycznej, która pozostaje w zgodzie z celem ustawodawcy przedstawionym wyżej.

Uzyskując zgodę na przedłużenie terminu do złożenia pracy magisterskiej do dnia 31.10.2011r. (już w grudniu 2011r. zostało wdrożone postępowanie o skreśleniu z listy studentów - pismo Prodziekana Wydziału Mat. Fiz. Chem. z dnia 12.04.2012r. k. 21 a.s.) przy rozliczeniu ostatniego roku studiów na dzień 27 czerwca 2011r. i zakończeniu roku akademickiego z dniem 30 września tego roku, przedłużenie prawa do renty rodzinnej do lutego 2012r. nie znajduje żadnego uzasadnienia ani oparcia w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych. Przepis art. 68 ust. 2 powołanej ustawy używa pojęcia „zakończenie roku studiów” a nie jak w ust. 1 „ukończenia nauki w szkole”, zaś umożliwienie złożenia i obrony pracy magisterskiej po zakończeniu roku akademickiego nie jest jednoznaczne z przedłużeniem ostatniego roku studiów określonego w regulaminie uczelni.

Wobec powyższego wnioski zawarte w uzasadnieniu Sądu I instancji należy uznać za nietrafne i apelację organu rentowego za uzasadnioną.

Sąd Apelacyjny orzekł zatem jak w sentencji na mocy przepisu art. 386 § 1 kpc.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JM